

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА
Кафедра економічної та соціальної географії і туризму

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

Майя НІКОЛАЄВА

2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВБ7 Молодіжний та навчальний туризм

(назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)

Галузь знань: 24 Сфера обслуговування

Спеціальність: 242 Туризм

Освітньо-професійна програма: Туризм

1. Опис навчальної дисципліни

"Молодіжний та навчальний туризм "

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>Очна форма навчання</i>	<i>Заочна форма навчання</i>
Загальна кількість: кредитів – 3,5 годин – 105 змістових модулів – 2	Галузь знань <u>24 Сфера обслуговування</u> (шифр і назва) Спеціальність <u>242 Туризм</u> (код і назва) Спеціалізації: _____ (назва) Рівень вищої освіти: <u>Перший (бакалаврський)</u>	<i>Обов'язкова</i>	
		<i>Рік підготовки:</i>	
		3-й	-й
		<i>Семестр</i>	
		5-й	-й
		<i>Лекції</i>	
		20 год.	год.
		<i>Практичні, семінарські</i>	
		22 год.	год.
		<i>Лабораторні</i>	
		<i>Самостійна робота</i>	
		63 год.	год.
		Форма підсумкового контролю: залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Молодіжний та навчальний туризм» є формування системи знань про сутність та особливості молодіжного туризму, способи його організації; формування необхідних навичок для практичної роботи з організації молодіжної туристської діяльності; отримання базових знань про сутність, особливості та роль навчального туризму в сучасній економіці.

Завдання дисципліни:

- сформуванню уявлення та отримати знання про сутність та особливості молодіжного туризму, способи його організації;
- ознайомити студентів з основними принципами та підходами до організації молодіжного туризму, його основними формами;
- отримати досвід організації основних форм молодіжного туризму;
- отримати досвід організації навчального туризму;
- отримати досвід аналізу організації туристських заходів молоді.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей**:

а) загальних (ЗК):

K06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

K07. Здатність працювати в міжнародному контексті

б) спеціальні (фахові, предметні):

K19. Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів

K20. Розуміння процесів організації туристичних подорожей і комплексного туристичного обслуговування (готельного, ресторанного, транспортного, екскурсійного, рекреаційного)

K23. Здатність забезпечувати безпеку туристів у звичайних та складних форс-мажорних обставинах

Програмні **результати навчання** (ПРН):

ПР02. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.

ПР03. Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ.

ПР06. Застосовувати у практичній діяльності принципи і методи організації та технології обслуговування туристів.

Очікувані результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- поняття, історію молодіжного туризму;
- особливості та специфіку молодіжного туризму;
- особливості безпеки дитячого та молодіжного туризму;
- особливості забезпечення туристської підготовки;
- навички організації та проведення молодіжних турів;
- технології розвитку соціальної активності молоді;
- сутність навчального туризму, його історію та місце в освітніх потребах і можливостях.

вміти:

- аналізувати актуальні педагогічні задачі й ситуації в організації молодіжного туризму;
- застосовувати на практиці технології організації та проведення туристських походів;
- виявляти проблеми розвитку молодіжного туризму;
- володіти навичками організації навчального туру;
- застосовувати отримані знання на практиці.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні та методологічні основи молодіжного та навчального туризму

Тема 1. Поняття і суть молодіжного та навчального туризму

Основні поняття і суть молодіжного та навчального туризму. Туризм як соціальне явище. Закон України про основи туристичної діяльності. Функції туризму: відновлювальна, розвиваюча, розважальна. Класифікації туризму. Специфіка та види молодіжного туризму. Комерційні та некомерційні організації у сфері туризму.

Суть навчального туризму. Зв'язок навчального туризму з іншими видами туризму. Види навчального туризму. Місце навчального туризму в сучасній системі освіти та в індустрії туризму.

Тема 2. Історія розвитку молодіжного та навчального туризму

Туризм і краєзнавство. Розвиток дитячо-юнацького туризму у 18 ст. Роботи П.Ф. Лесгафта, П.Ф. Каптерева, К.Д. Ушинського про дитячо-юнацький туризм. Історія розвитку дитячо-юнацького туризму у 19 ст. Перші масові екскурсії. Розвиток туризму у революційний період та в Радянський період часу. Сучасний стан розвитку молодіжного туризму. Історія розвитку молодіжного туризму в Україні.

Історія розвитку навчального туризму. Вітчизняний досвід навчального туризму. Міжнародний досвід навчального туризму.

Тема 3. Роль державних органів влади та громадських організацій у розвитку молодіжного туризму

Роль державних органів влади у розвитку молодіжного туризму. Міністерство освіти і науки, Міністерство культури та туризму, Міністерство у справах сім'ї, молоді та спорту.

Акціонерне товариство «Супутник-Україна» і молодіжний туризм. Історія діяльності БММТ «Супутник» у радянську добу.

Громадські організації та їх місце у молодіжному туризмі. Молодіжні громадські організації. Внесок громадських організацій у розвиток молодіжного туризму.

Змістовий модуль 2. Особливості, проблеми та перспективи молодіжного та дитячого туризму

Тема 4. Особливості молодіжного туризму

Студентський та молодіжний туризм – туристський сектор, що динамічно розвивається. Міжнародне Студентське Посвідчення ISIC. Транспортне забезпечення молодіжного туризму. Особливості вибору засобів розміщення при організації молодіжного туризму.

Тема 5. Організація та проведення туристського походу

Етапи організації туристичного походу з дітьми та молоддю: відбір виду туристичного походу, комплектування групи, постановка цілей походу і вибір маршруту, підготовка групи до походу, проведення походу, дотримання та забезпечення заходів безпеки в туристичному поході.

Тема 6. Система забезпечення туристичної підготовки

Відбір та підготовка спорядження, організація харчування. Матеріально-технічне забезпечення туристських походів. Медичне забезпечення туристських заходів та гігієна туриста. Професійна підготовка в туризмі.

Тема 7. Особливості безпеки дитячого та молодіжного туризму

Фізична, тактична, технічна та спеціальна підготовка учасників та керівників походів; розвідка, розробка та обладнання туристичних маршрутів; матеріально-технічне та медичне забезпечення туристичних груп; організація туристських консультацій, перевірок та контролю, надання оперативної допомоги, проведення пошуково-рятувальних робіт.

Тема 8. Особливості навчального туризму. Діловий туризм

Навчальний туризм. Навчальні та освітні програми в Україні та за кордоном. Особливості ділового туризму.

Тема 9. Проблеми та перспективи розвитку дитячого, молодіжного та навчального туризму

Проблеми дитячого та молодіжного туризму: фінансова, законодавча, організаційно-правова складові. Шляхи вдосконалення туризму дітей та молоді: реконструкція дитячих оздоровчих таборів, баз, санаторіїв; розробка єдиної законодавчої бази, перехід на цілорічне обслуговування дитячих оздоровчих центрів, відпрацювання механізмів ціноутворення, залучення інвестицій.

Перспективи навчального туризму. Перспективи розвитку ділового туризму.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістовних модулів і тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
о		л	п/с	лаб	ср		л	п/с	лаб	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль 1. Теоретичні та методологічні основи молодіжного та навчального туризму										
Тема 1. Поняття і суть молодіжного та навчального туризму	10	2	2		6					
Тема 2. Історія розвитку молодіжного та навчального туризму	12	4	2		6					
Тема 3. Роль державних органів влади та громадських організацій у розвитку молодіжного туризму	10	2	2		6					
Разом за змістовим модулем 1	32	8	6		18					
Змістовий модуль 2. Особливості, проблеми та перспективи молодіжного та дитячого туризму										
Тема 4. Особливості молодіжного туризму	12	2	2		8					
Тема 5. Організація та проведення туристського походу	14	2	4		8					
Тема 6. Система забезпечення туристичної підготовки	12	2	2		8					
Тема 7. Особливості безпеки дитячого та молодіжного туризму	12	2	2		8					
Тема 8. Особливості навчального туризму. Діловий туризм	13	2	4		7					

Тема 9. Проблеми та перспективи розвитку дитячого, молодіжного та навчального туризму	10	2	2		6					
Разом за змістовим модулем 2	73	12	16		45					
Усього годин	105	20	22		63					

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Поняття і суть молодіжного та навчального туризму	2
2	Тема 2. Історія розвитку молодіжного та навчального туризму	2
3	Тема 3. Роль державних органів влади та громадських організацій у розвитку молодіжного туризму	2
4	Тема 4. Особливості молодіжного туризму	2
5	Тема 5. Організація та проведення туристського походу	2
6	Тема 6. Система забезпечення туристичної підготовки	2
7	Тема 7. Особливості безпеки дитячого та молодіжного туризму	2
8	Тема 8. Особливості навчального туризму. Діловий туризм	2
9	Тема 9. Проблеми та перспективи розвитку дитячого, молодіжного та навчального туризму	2
	Разом	18

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 5. Організація та проведення туристського походу Система забезпечення туристичної підготовки. Проектування туристської подорожі (походу)	2
2	Тема 8. Особливості навчального туризму. Діловий туризм. Проектування освітньої подорожі	2
	Разом	4

7. Теми лабораторних занять

У програмі лабораторні заняття не заплановані.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми/ види завдань	Кількість годин
1	Опанування теми 1. Поняття і суть молодіжного та навчального туризму / підготовка до лекцій, семінарських занять, індивідуальні завдання (написання рефератів)	6
2	Опанування теми 2. Історія розвитку молодіжного та навчального туризму / підготовка до лекцій, семінарських занять, індивідуальні завдання (написання рефератів)	6
3	Опанування теми 3. Роль державних органів влади та громадських організацій у розвитку молодіжного туризму / підготовка до лекцій, семінарських занять, індивідуальні завдання	6

	(написання рефератів)	
4	Опанування теми 4. Особливості молодіжного туризму / підготовка до лекцій, семінарських занять, індивідуальні завдання (написання рефератів)	8
5	Опанування теми 5. Організація та проведення туристського походу / підготовка до лекцій, практичних, семінарських занять, індивідуальні завдання (написання рефератів)	8
6	Опанування теми 6. Система забезпечення туристичної підготовки / підготовка до лекцій, семінарських занять, індивідуальні завдання (написання рефератів)	8
7	Опанування теми 7. Особливості безпеки дитячого та молодіжного туризму / підготовка до лекцій, семінарських занять, індивідуальні завдання (написання рефератів)	8
8	Опанування теми 8. Особливості навчального туризму. Діловий туризм / підготовка до лекцій, практичних, семінарських занять, індивідуальні завдання (написання рефератів)	7
9	Опанування теми 9. Проблеми та перспективи розвитку дитячого, молодіжного та навчального туризму / підготовка до лекцій, семінарських занять, індивідуальні завдання (написання рефератів)	6
	Разом	63

Індивідуальні завдання

Вимоги до звітування.

Мета – самостійне вивчення частини програмного матеріалу, систематизація, поглиблення, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань студента з навчального курсу та розвиток навичок самостійної роботи.

Структура індивідуального завдання – (орієнтовна)

вступ – зазначається тема, мета та завдання роботи та основні її положення; *теоретичне обґрунтування* – виклад базових теоретичних положень, законів, принципів, на основі яких виконується завдання; *методи* – вказуються і коротко характеризуються методи роботи; *основні результати роботи та їх обговорення* – подаються статистичні або якісні результати роботи, схеми, малюнки, моделі, описи, систематизована реферативна інформація та її аналіз тощо; *висновки; список використаної літератури.*

Види індивідуального завдання – реферати з теми або вузької проблематики.

Форма контролю індивідуального (самостійного) завдання – перевірка реферату та обговорення на занятті. Питання на самостійну роботу виносяться на поточний та періодичний контроль.

Теми рефератів

1. Законодавство України про молодіжний туризм
2. Молодіжні комерційні та некомерційні туристичні організації
3. Молодіжні міжнародні туристичні організації
4. Молодіжні туристичні організації України
5. Туризм і краєзнавство
6. Сучасний стан розвитку молодіжного туризму
7. Історія розвитку молодіжного туризму в Україні
8. Роботи П.Ф. Лесгафта, П.Ф. Каптерева, К.Д. Ушинського про дитячо-юнацький туризм
9. Розвиток дитячо-юнацького туризму у 18 ст.
10. Історія розвитку дитячо-юнацького туризму у 19 ст.

11. Туризм в Україні в 70-80-ті роки ХХ ст.
12. Перші масові екскурсії
13. Історія розвитку навчального туризму
14. Молодіжні громадські організації
15. Акціонерне товариство «Супутник-Україна» і молодіжний туризм
16. Хостельний рух в Україні та Європі
17. Історія розвитку хостельного руху у світі
18. Історія розвитку хостельного руху в Україні
19. Хостел-асоціації. Хостели в Україні
20. Фестивалі і молодіжний туризм
21. Вплив фестивального руху на розвиток молодіжного туризму
22. Фестивалі України
23. Транспортне забезпечення молодіжного туризму
24. Особливості вибору засобів розміщення при організації молодіжного туризму
25. Етапи організації туристичного походу з дітьми та молоддю
26. Система забезпечення туристичної підготовки
27. Особливості безпеки дитячого та молодіжного туризму
28. Навчальні та освітні програми в Україні та за кордоном
29. Особливості ділового туризму

9. Методи навчання

Лекції (проблемні, лекції з аналізом конкретних ситуацій), розповідь, пояснення, бесіда, інструктаж, обговорення проблемних ситуацій, ситуаційне навчання тощо. Ілюстрація (у тому числі мультимедійні презентації), демонстрація, метод безпосереднього спостереження. Тренувальні вправи; розв'язання розрахункових задач; практичні роботи; виконання дослідів; метод проєктів; самостійного опрацювання нового матеріалу, в тому числі із використанням Інтернет - ресурсів.

10. Форми контролю і методи оцінювання (у т.ч. критерії оцінювання результатів навчання)

Поточний контроль – це контроль за 1, 2, 3 ...9 темами тощо, періодичний – контроль за змістовим модулем (ЗМ).

Методи поточного/періодичного контролю: усне опитування, контрольні письмові роботи за змістовими модулями, оцінювання виконання індивідуальних завдань, оцінка за семінари, оцінювання захисту результатів практичних робіт, оцінювання доповідей.

Підсумковий контроль. Формами підсумкового контролю в рамках дисципліни є залік.

Критерії оцінювання результатів навчання

Оцінка за національною шкалою	Теоретична підготовка	Практична підготовка
	Здобувач освіти	
Відмінно	у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей; глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань; робить самостійні висновки, виявляє причинно-наслідкові зв'язки; самостійно знаходить додаткову	глибоко та всебічно розкриває сутність практичних/ розрахункових завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; вільно використовує

	інформацію та використовує її для реалізації поставлених завдань. Здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.	набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу; проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних завдань при самостійній роботі.
Добре	достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей; з деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій; самостійно аналізує, узагальнює і систематизує навчальну інформацію, при цьому допускаються окремі несуттєві неточності та незначні помилки.	правильно вирішує більшість розрахункових завдань за зразком; має стійкі навички виконання завдання.
Задовільно	володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу; має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.	використовує знання в стандартних ситуаціях, має елементарні, нестійкі навички виконання завдання. Правильно вирішує половину розрахункових завдань. Має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.
Незадовільно з можливістю повторного складання	володіє навчальним матеріалом поверхово й фрагментарно; безсистемно виокремлює випадкові ознаки вивченого; не вміє робити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки; під час відповіді допускаються суттєві помилки	недостатньо розкриває сутність практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішує окремі розрахункові завдання за допомогою викладача, відсутні сформовані уміння та навички.
Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не володіє навчальним матеріалом.	виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача.

12. Питання для поточного та періодичного контролю

1. Поняття і суть молодіжного туризму
2. Поняття і суть навчального туризму
3. Функції молодіжного туризму
4. Класифікація молодіжного туризму
5. Види молодіжного туризму
6. Комерційні та некомерційні організації у сфері туризму
7. Суть навчального туризму
8. Види навчального туризму
9. Місце навчального туризму в сучасній системі освіти та в індустрії туризму

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D	задовільно	
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Навчально-методичне забезпечення

Робоча програми навчальної дисципліни; силабус, опорні конспекти лекцій; конспекти практичних і семінарських занять; методичні вказівки до проведення практичних занять; підручники і навчальні посібники; контрольні завдання; питання для поточного і підсумкового контролю знань; карти, ілюстративно-демонстраційні засоби.

14. Рекомендована література

Основна

1. Каднічанський Д.А. Молодіжний і навчальний туризм. Курс лекцій. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2010. 60 с.
2. Кіптенко В.К. Менеджмент туризму: підручник. К.: Знання, 2010. 502 с.
3. Кляп М.П., Шандор Ф.Ф. Сучасні різновиди туризму: навч. посіб. К.: Знання, 2011. 334 с.
4. Кузик С.П. Географія туризму: навч. посібник. К.: Знання, 2011. 271 с.
5. Личак І. Юні туристи-краєзнавці: методичний посібник: методичні рекомендації щодо організації туристсько-краєзнавчої роботи з дітьми дошкільного віку. Біла Церква, 2010. 102 с.
6. Мальцева Л. В., Сорокіна Г.О. Дитячий туризм : навч.-метод. посіб. Держ. закл. «Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка». Луганськ: Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2013. 107 с.
7. Мешко Н. Регіональний туризм: стратегія, ресурси, перспективи розвитку. Монографія. Дніпропетровськ: ДНУ, 2016. 321 с.
8. Милашко О.Г. Статистика туризму: Навчальний посібник. Одеса: ОДЕУ, ротاپринт, 2010. 168 с.
9. Пангелов Б. П. Організація і проведення туристсько-краєзнавчих подорожей: навч. посіб. Київ: Академвидав, 2010. 248с.

Додаткова

1. Гераськіна О. Соціологічний погляд на особливості молодіжного туризму. Україна та світ: гуманітарно-технічна еліта та соціальний прогрес: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. Х.: НТУ «ХП», 2014. С. 211-212.

2. Геращенко Я. Особливості підготовки майбутніх фахівців молодіжного туризму: дидактичний аспект проблеми. Актуальні питання гуманітарних наук. Педагогіка. Вип. 27, том 1. 2020. С.275-279.
3. Геращенко Я.М., Маковецька Н.В. До проблеми організації молодіжного туризму в Україні. Збірник наукових праць. Педагогічні науки. Випуск LXXV. Том 2. 2017. С. 27-30.
4. Геращенко Я.М. Підготовка фахівців туризмознавства до організації молодіжного туризму: понятійно-термінологічний аспект. Молодий вчений. Херсон, 2019. № 9 (73). С. 363–366.
5. Герман І.В. Правове регулювання організації дитячого туризму в Україні. Молодий вчений. №7 (71). липень 2019 р. С. 329-336.
6. Долгова К. Кластерна модель територіального комплексу дитячого туризму та рекреації в Україні. Економічна та соціальна географія. 2017. Вип. 78. С. 47-52.
7. Лозовецька В. Т. Професійна орієнтація молоді в умовах сучасного ринку праці: монографія. Київ : ІПТО НАПН України, 2012. 157 с.
8. Мельничук М.М., Зейко В.О. Молодіжний та дитячий туризм: сутність та класифікація за віком. Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія "Геологія. Географія. Екологія". 2016. Вип.44. С.118-122.
9. Мельниченко О. А., Шведун В. О. Особливості розвитку індустрії туризму в Україні: монографія. Харків: Вид-во НУЦЗУ, 2017. 153 с.
10. Олішевська Ю. Особливості організації туристсько-красознавчої діяльності молоді. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія географія. 2016. № 2 (65). С. 24-28.
11. Плешивцова М.В. Організація дитячого туризму в Україні. Географія та туризм. 2014. Вип. 14. С. 153-159
12. Чорненька Н.В. Сучасні тенденції розвитку молодіжного туризму. Географія та туризм. 2012. Вип.20. С.66-72.

15. Електронні інформаційні ресурси

1. Все про туризм. Туристична бібліотека. URL: <http://tourlib.net/>
2. Державна служба туризму та курортів. URL: www.tourism.gov.ua.
3. Довідка по туризму. URL: www.tour-spravka.kiev.ua.
4. Всесвітня туристична організація. URL: www.tourism.gov.ua.
5. Всеукраїнський Союз асоціацій, підприємств та організацій туристичної сфери «УкрСоюзТур». URL:www.travel.com.ua.
6. Державна служба статистики України. Офіційний сайт Державної служби статистики України. Статистична інформація. URL: <http://ukrstat.gov.ua>
7. Інформаційний розділ Всесвітньої Туристичної Організації. URL: www.world-tourism.org.
8. Інформаційний розділ з туризму в Internet. URL: www.travel.net.
9. Інформаційний розділ в Internet про готелі та готельні мережі. URL: www.hotels.net.
10. Новини зі світу туризму. URL: www.visas.com.ua.
11. Офіційний сайт ISIC в Україні. URL: <http://www.isic.org.ua>.
12. Сайт з інформацією про кращі готелі світу, віртуальний турист – довідка про всі країни світу (карти, історія, культура, природні умови). URL: <http://www.world-v-tourism.com>
13. Сайт, присвячений організації дитячого дозвілля. URL: <http://abetka.ukrlife.org/>